

Малюга Олександр Сергійович

Київський університет імені Бориса Грінченка
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов і
методик їх навчання Педагогічного інституту

Зміст навчання майбутніх вчителів початкової школи іноземної мови для професійного спілкування (предметний аспект)

Сучасні зміни в освіті підвищують вимоги до вчителя початкової школи, оскільки, згідно з Державним стандартом початкової загальної освіти [2], такий фахівець здобуває право викладання іноземної мови (ІМ) у початковій школі. Це свідчить про необхідність чіткого означення змісту навчання майбутніх вчителів початкової школи (МВПШ) ІМ на відповідному етапі ВНЗ.

Питання змісту навчання ІМ висвітлено як у фундаментальних працях [1; 3; 4], так і у великій кількості публікацій з методики навчання ІМ. Втім, проблема змісту навчання МВПЧ ІМ на заключному етапі вищої школи залишається недостатньо дослідженою.

Мета статті – визначити предметний аспект змісту навчання МВПШ ІМ на заключному етапі вищої школи.

Під предметним аспектом змісту навчання ІМ ми розуміємо знання, що залучаються у процес навчання предмету [1, с. 123]. Він включає сфери спілкування, ситуації, теми, тексти, країнознавчі й

лінгвокраїнознавчі знання, мовний матеріал: фонетичний, лексичний, граматичний, орфографічний [1].

Розглянемо складові предметного аспекту змісту навчання ІМ у контексті підготовки МВПШ. Так, виділяють чотири сфери спілкування: особиста, публічна, професійна, освітня [5]. Навчання МВПШ ІМ на заключному етапі вищої школи відбувається в рамках професійної сфери спілкування. Визначимо її зміст.

Студенти магістратури проводять власні наукові дослідження, результати яких втілюються у написання магістерських робіт, що свідчить про домінування у них науково-дослідної діяльності. Крім того, велика кількість випускників-спеціалістів вступають до магістратури, а більшість випускників-магістрів продовжують навчання в аспірантурі. З огляду на вищесказане, МВПШ доведеться проводити творчий пошук, обмінюватись професійним досвідом з іноземними колегами, креативно обробляти теоретичну інформацію з метою оволодіння новими практичними прийомами у викладанні ІМ. Отже, вищесказане дає нам підстави вважати наукову сферу провідною складовою професійної сфери МВПШ на заключному етапі навчання ІМ.

Розглянемо ситуації іншомовного професійного спілкування МВПШ. Так, на заключному етапі вищої школи має відбуватись підготовка МВПШ до усного й писемного спілкування іноземною мовою як у безпосередніх, так і опосередкованих ситуаціях. Прикладом безпосередньої ситуації іншомовного спілкування є участь у міжнародній конференції і підготовка

доповіді іноземною мовою. Відповідно, опосередкованою ситуацією спілкування може вважатись листування на форумах за допомогою мережі Інтернет тощо.

Навчання МВПШ ІМ повинно базуватись на певній тематиці, яка задовольняє їхні професійні інформаційні потреби. Теми професійно орієнтованих текстів доцільно визначати на основі освітньо-професійних програм підготовки фахівців відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня. Наразі такі програми підготовки спеціаліста й магістра – МВПШ, переважно знаходяться на стадії розробки, отже, для вибору тематики текстів ми можемо робити опертя на навчальні плани підготовки спеціалістів й магістрів спеціальності «Початкова освіта», що укладені відповідними ВНЗ. Враховуючи навчальні дисципліни професійного спрямування МВПШ, пропонуємо такі теми для навчання ІМ: 1) педагогічна освіта: сучасний етап; 2) роль вчителя у сучасному суспільстві; 3) робота у школі; 4) педагогічний менеджмент; 5) наука та її значення; 6) новітні технології в особистісному та професійному розвитку.

Наступною складовою, на якій базується навчання МВПШ ІМ є автентичний текст. Прикладами усних текстів можуть бути тексти повідомлення, доповіді, інтерв'ю. До письмових текстів ми пропонуємо включити тексти іншомовних статей періодичних фахових видань різних типів, оскільки вони мають оновлену інформацію з фаху, в той час як дані, що містяться в інших джерелах, можуть бути застарілими.

Навчальні тексти також містять мовні одиниці та

національно-культурні зразки мовлення. Оскільки такі тексти мають бути автентичними, то необхідно врахувати мовні труднощі МВПШ у процесі розвитку у них мовленнєвих навичок та вмінь в усіх видах мовленнєвої діяльності.

Отже, нами були визначені складові предметного аспекту змісту навчання МВПШ ІМ на заключному етапі ВНЗ. Перспективою подальших розвідок є дослідження процесуального аспекту змісту цього навчання.

Література

1. Гальскова Н.Д. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика : учеб. пособие для студ. лингв. ун-тов и фак. ин. яз. высш. пед. учеб. заведений / Н.Д. Гальскова, Н.И. Гез. – 3-е изд., стер. – М. : Издательский центр «Академия», 2006. – 336 с.

2. Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти // Освіта.уа. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/17911/. – 31.01.2013.

3. Соловова Е.Н. Методика обучения иностранным языкам : продвинутый курс : пособие для студентов пед. вузов и учителей / Е.Н. Соловова – М. : АСТ : Астрель, 2008. – 272 с.

4. Щукин А.Н. Обучение иностранным языкам : Теория и практика : Учебное пособие для преподавателей и студентов / А.Н. Щукин. – М.: Филоматис, 2004. – 416 с.

5. Common European Framework of Reference For Languages: Learning, Teaching, Assessment. – Cambridge: Cambridge University Press, 2001. – 260 p.